



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. №

София, 2024 г.

Проект!!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

ОТ

**Людмила Петкова – заместник министър-председател и министър на
финансите**

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки (ППЗОП), приет с Постановление № 73 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2017 г., бр. 17 от 2019 г.; попр. бр. 20 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2020 г., бр. 35 от 2021 г. и бр. 25 от 2023 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки.

1. Причини, които налагат приемането

Предложените промени в ППЗОП са в изпълнение на параграф 99 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 88 от 20 октомври 2023 г.). За да се осигури практическото прилагане на законовите промени е необходимо в подзаконовата нормативна рамка да се прецизират и допълнят някои конкретни правила, свързани с провеждане на поръчките. В тази връзка предложенията за промени в ППЗОП могат да се обособят в следните три групи:

- Уреждане на въпроси, за които има законова делегация
- Привеждане на правилника в съответствие с новите законови положения
- Прецизиране на действащата нормативна уредба с оглед недопускане на разнородна практика по прилагане на законодателството.

2. Цели, които се поставят

Целта на предложениния проект на акт е да се осигури практическото реализиране на контрола, осъществяван от наблюдатели и на новите положения в предварителния външен контрол от страна на АОП, както и създаване на предпоставки за еднаквото и правилно прилагане на нормативната уредба.

3. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Проектът на акт не изисква осигуряване на ресурси за изпълнението, доколкото предложенията касаят единствено реда за осъществяване на посочените нови форми на контрол, въведени със ЗОП, обн. ДВ, бр. 88 от 2023 г., и приемането му няма да доведе до необходимост от допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерството на финансите, респективно по бюджета на Агенцията по обществени поръчки. Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което към проекта е приложена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

4. Основни изменения, предлагани с проекта за изменение и допълнение на нормативния акт

Първата група касае част от измененията в ЗОП, насочени към постигане на целите, заложи в Националния план за възстановяване и устойчивост, а именно контрола, осъществяван от наблюдатели, предварителния контрол за законосъобразност, както и въведения задължителен контрол по чл. 232а от ЗОП, осъществяван от АОП.

Във връзка с въвеждането на контрола, осъществяван от наблюдателите се предлага подробна уредба на условията и реда за определяне на наблюдател в процедура за възлагане на обществена поръчка и правилата за участие в работата на комисията. Предвижда се възможност при избора на експерт да се използва списъкът с външни експерти, поддържан от АОП на основание чл. 229, ал. 1, т. 17 от ЗОП. Въвеждат се минимални изисквания за образование и професионален опит на наблюдателя, както и документите, с които се доказва изпълнение на изискванията. Също така се урежда начинът на възлагане на работата, възнаграждението, както и правата и задълженията на наблюдателите, свързани с участието им по време на работата на комисията. Предвидена е и възможността за възобновяване работата на наблюдателя и изготвяне на втори доклад в случаите по чл. 106, ал. 3 от ЗОП. С цел документална проследимост се предлага в досието на поръчката да се прилагат декларациите за конфиденциалност и за липса на конфликт на интереси.

За да се осигури практическо прилагане на новата форма на задължителен контрол от страна на АОП, се предлага уредба на документите, подлежащи на проверка и реда за тяхното изпращане и получаване в агенцията. Аналогично на уредбата на контрола чрез случаен избор, е предвидено контролът да се осъществява на два етапа: преди оповестяване откриването на процедурата и след това. Всеки от етапите завършва със становище, което се изпраща на възложителя. Становищата от втория етап се изпращат и на органите за последващ контрол (нов Раздел IIа).

С втората група предложения се осигурява съответствие с новата законова уредба, касаеща изключенията по чл. 14, ал. 1, т. 5-7 от ЗОП, аналогичните разпоредби при поръчки в областите отбрана и сигурност (чл. 149, ал. 1, т. 13 от ЗОП), както и относно възлагането на поръчки от секторен възложител на свързано предприятие (чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП). Съгласно промяната в закона изпълнителят/свързаното предприятие трябва да предостави

декларация относно използваните ресурси при изпълнението на поръчката. В тази връзка в ППЗОП се определя точният момент за представяне на тези декларации.

Във връзка с новите положения в чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП е прецизирана разпоредбата на чл. 9 от ППЗОП, която уточнява начина на изчисляване на съотношението между общия и специфичния оборот на свързаното предприятие, което е едно от условията за прилагане на изключението.

Друго изменение в тази група е определяне на сроковете, в които възложителите следва да публикуват окончателните становища на АОП от въведения нов предварителен контрол; докладите за резултатите от предварителния контрол за законосъобразност по чл. 237б, ал. 3 от ЗОП; договорите, сключени чрез прилагане на някои от изключенията, допълнителните споразумения за изменения на тези договори, както приложенията към договорите и анексите.

Редактирана е разпоредбата на чл. 33, ал. 1, като е предложена отмяна на текста, който представлява забрана за оценяване на пълнотата и начина на представяне на информацията в документите, доколкото същата вече е регламентирана в закона.

Във връзка с промените в чл. 54, ал. 2 от ЗОП, съгласно които обстоятелствата, свързани с присъди и конфликт на интереси, се отнасят освен за посочените физически лица, и за кандидата или участника, са предложени редакции в чл. 40 и чл. 41. Направено е разграничение за случаите, когато се декларират обстоятелства, които се отнасят изключително до физически лица, като същевременно е запазен принципът- обстоятелства свързани с юридическото лице да се декларират само от лице, което самостоятелно притежава представителна власт. В тази връзка са направени кореспондиращи редакции в чл. 54, ал. 11, доколкото разпоредбата урежда случаите на повторно представяне на ЕЕДОП.

Във връзка с въведената нова форма на предварителен контрол за законосъобразност по чл. 237б от ЗОП са уредени изискванията към лицата, които го осъществяват, с цел да се осигури безпристрастното и обективно изразяване на мнение. За тази цел се предлага лицето да декларира отсъствието на конфликт на интереси с кандидатите или участниците и членовете на комисията, както и да бъде заменено с друго лице в случай на установен конфликт. Декларацията се прилага към досието на поръчката.

Съгласно промените в чл. 104, ал. 3 от ЗОП при прилагане на т.нар. обърнат ред за разглеждане на документите за участие е предвидено предложението на участниците, представени чрез числова стойност, да се оповестяват чрез съобщение в електронната преписка на поръчката в деня на отваряне на офертите. Доколкото ценовите предложения се визуализират в преписката в момента на декриптиране на офертите, с предложената редакция на чл. 61 се уточнява, че изискването за оповестяване чрез отделно съобщение се отнася до предложението от офертите по техническите показатели.

Във връзка с предвидената в закона възможност министърът на финансите да инициира разработване на стандартизирани изисквания и документи е предложен специален процедурен ред, който предвижда проектите да се разработват от сформирана от министъра работна група. С оглед разграничаване на възможните субекти на инициатива е предложена редакция и в чл. 109, ал. 1.

Предлагат се промени и в други разпоредби, така че да кореспондират с новите положения, въведени с последните изменения в закона (чл. 10, чл. 19а и чл. 60)

Трета група от предложените промени е свързана с прецизиране на действащата нормативна уредба с оглед недопускане на разнородна практика по прилагане на

законодателството, както и подобряване на условията за извършване на мониторинг на обществените поръчки.

Предлага се изменение в чл. 9ж, като с нова алинея трета се въвежда задължение за администратора да въвежда в профила на организацията най-малко следните данни: наименование на организацията, код по БУЛСТАТ, съответно единен идентификационен код (ЕИК), пощенски и електронен адрес за кореспонденция, населено място, пощенски код и NUTS код ниво 3. Тази информация е необходима с оглед коректно извличане и представяне на статистически данни. За тази цел е необходимо вече регистрирани потребители на платформата да допълнят информацията в профила на съответната организация с липсващите данни по чл. 9ж, ал. 3, ако има такива. Във връзка с тази промяна е редактирана разпоредбата на чл. 9и, ал. 1.

В тази група се включва и прецизирането на разпоредбата на чл. 28, която урежда броеното на сроковете. В някои от случаите, като например предоставянето на обосновка за необичайно благоприятна оферта, както и при срока за обжалване, последният ден, до който могат да се извършват съответните действия, не се определя като конкретна дата от възложителя. В тези случаи, уредени с редакцията на ал. 1, са приложими общите правила, съгласно които, ако последният ден от срока е неприсъствен, срокът изтича в първия присъствен ден и лицата имат възможност да изпълнят поставени изисквания, съответно да упражнят правата си. За разлика от посочените случаи, сроковете за получаване на заявления и оферти, както и за тяхното отваряне се фиксират конкретно като дата и час в обявлението, съответно в графика на поръчката в платформата. В тези случаи общият принцип е неприложим, поради което с ал. 4 е въведено задължение за възложителя да определя датите в присъствен ден. Редакцията на ал. 3 единствено определя до колко часа на вече определената по правилата на ал. 1 или 4 дата могат да бъдат извършвани съответните действия.

Създава се задължение за възложителите да подготвят Единния европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП) чрез използване на Системата за попълване и повторно използване на ЕЕДОП. Целта на предложението е да се минимизират възможностите за допускане на грешки при предоставяне на изискуемата информация. Наблюдават се случаи, при които отговорите на участниците не дават възможност да се прецени съответствието им с изискванията за допустимост. Това от своя страна налага повторно предоставяне на ЕЕДОП, съответно необосновано удължаване на времето за провеждане на процедурата. Във връзка с предложеното ново задължение е редакцията в чл. 42, с която се уточнява начинът, по който технически се реализира възможността възложителят да изиска информацията за съответствие с критериите за подбор да се предостави чрез попълване в ЕЕДОП единствено на част IV "Критерии за подбор", раздел "Общо указание за всички критерии за подбор".

Разпоредбата на чл. 47, ал. 9 е прецизирана с оглед привеждането и в пълно съответствие със съответната законова възможност за възложителя да възложи поръчката въз основа на първоначалните оферти без да провежда преговори. Предвид функционалностите на платформата общото предоставяне на техническите предложения е приложимо само в случаите, когато офертите се подават на хартия. Предложенията за промени във второто изречение, което касае подаване на оферти по обособени позиции, са свързани с функционалностите на платформата, които не позволяват общо представяне на техническите предложения по всички обособени позиции. В тази връзка с редакциите е направена препратка към случаите, в които оферти се подават извън платформата.

Във връзка с констатация в Доклад за България по фаза 4 на работна група на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за борба с подкупите относно неизпълнение на препоръка за включване на клаузи за борба с корупцията в договорите за обществени поръчки се предлага допълнение в разпоредбата, уреждаща минималното съдържание на договора.

С проекта се предлага прецизиране на някои разпоредби с оглед подобряване на тяхното разбиране без да се променя съществуващият режим (напр. чл. 121, 131, 138). Редакцията в разпоредбата на чл. 80 е във връзка с техническите възможности, които предоставят новите електронни формуляри на обявление за обществени поръчки съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780, които дават възможност запазеното участие на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания да се обяви на ниво обособена позиция. С новите образци на обявления е свързано и предложеното допълнение в § 49 от Преходните и заключителни разпоредби към Постановление № 167 на Министерския съвет от 2021 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с Постановление № 73 на Министерския съвет от 2016 г. (ДВ, бр. 35 от 2021 г.). Промяната касае изпращане в Официален вестник на Европейския съюз на обявления, с които се правят поправки в обявленията за приключване на процедурите, както и за изменение и изпълнение на договорите за обществени поръчки, открити преди задължителното използване на платформата.

Доколкото съгласно ЗОП, задължителният предварителен контрол, осъществяван от АОП влиза в сила от 22 юли 2024 г., то и в проекта на акт се предлага отлагане до тази дата на влизането в сила на разпоредбите, уреждащи условията и реда за неговото осъществяване (§ 29-33 и §37).

5. Очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива

С приемането на предложенията се очаква да се унифицира практиката по прилагане на нормативната уредба, което ще оптимизира възлагателния процес. С въведените нови форми на контрол и разширения обхват на предварителния контрол, осъществяван от АОП се очаква да се подобрят условията за участие, в т.ч. за малки и средни предприятия (МСП) и да се създадат допълнителни гаранции за законосъобразното протичане на възлагателните процеси. Това от своя страна ще окаже благоприятно влияние върху развитието на конкуренцията и ще повиши интересът на МСП за участие в обществени поръчки. Същевременно, ще се създадат условия за ефективно прилагане на разпоредбите от закона, които изискват допълнителна уредба в правилника.

6. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Проектът на акт не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствие с европейското право.

По проекта на акт е изготвена частична предварителна оценка на въздействието. Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове са проведени обществени консултации, като проектът на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, докладът на заместник министър-председателя и министър на финансите, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет са публикувани на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.

Проектът на акт е съгласуван с всички министри и с органите, с чиято функционална компетентност е свързан, съгласно чл. 32, ал. 1, 3 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Становищата им са отразени съгласно приложената към доклада справка.

В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка, която отразява становищата от проведените обществени консултации е публикувана на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки.

- ПРИЛОЖЕНИЯ:**
1. Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с Постановление № 73 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2017 г., бр. 17 от 2019 г.; попр. бр. 20 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 29 от 2020 г., бр. 35 от 2021 г. и бр. 25 от 2023 г.);
 2. Частична предварителна оценка на въздействието;
 3. Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет по оценката на въздействието;
 4. Съгласувателни становища;
 5. Справка за отразените становища по чл. 32 от УПМСНА;
 6. Справка за отразените становища от проведените обществени консултации;
 7. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
 8. Финансова обосновка.

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:**

ЛЮДМИЛА ПЕТКОВА